

Protokoll VU-möte 2018-12-14 på STF Stocklycke, Omberg

A. ADMINISTRATIVT

86. Mötets öppnande

Ordförande Kjell Aldsten öppnade mötet.

***Beslut:** Mötet förklarades öppnat.*

87. Förslag till dagordning

***Beslut:** Dagordningen antogs.*

88. Val av justeringsperson

Förslag gavs på Tomas Schön.

***Beslut:** Mötet valde Tomas Schön till justeringsperson.*

89. Protokoll

- Styrelsemöte 181016: Justerat, på hemsidan inom kort
- Verksamhetsutskottet 180921: Justerat, på hemsidan inom kort
- Samförvaltning Fisk 181101: [Protokoll Samförvaltning](#)

***Beslut:** Protokollen läggs ut på hemsidan och skickas sedan via mail ut till medlemmar så fort det är signerat. Protokollen kan läggas till handlingarna.*

90. Kansli & administrativt

- Revidering av stadgar

Måns gick igenom revidering av stadgar, arbetsordning och budget. Revidering av arbetsordning och budget godkändes av styrelsen i höstas. Revidering av stadgar måste beslutas på stämman i maj. Det gäller mest modernisering av hur vi jobbar, tex att utskick som kallelsen till stämman kan ske digitalt, ändra landsting till regioner, och ändra så att protokollssekreterare inte behöver väljas (enligt nya

förslaget till arbetsordningen ansvarar sakkunniga att protokoll förs på möten).

- Medlemsformer: fortsatt diskussion
- Diskussion fortsatte från förra VU-mötet angående formella medlemmar och styrelserepresentation. Det har noterats att alla styrelsemedlemmar/organisationer inte är formella medlemmar. Man kan vara medlem i förbundet genom inval på stämman samt bidra ekonomisk genom tre sätt:
 - a. Andel
 - b. Fast avgift
 - c. Utan avgift, bidrar genom substantiella undersökningar.
 Kansliet har tagit kontakt med berörda, dvs Fiskerättsägarna och Sportfiskarna, och föreslagit att de ska betala en avgift motsvarande en andel. HaV, SLU och yrkesfiskarna är avgiftsfria, då de bidrar med tillräckligt stor arbetsinsats (C). I Väneren har yrkesfiskarna en andel i vattenvårdsförbundet, detta kan även diskuteras för Vättern. Måns tar kontakt med yrkesfiskarna för att lyfta frågan.
- Kommunikationsstrategi och grafisk profil
Malin och Friederike har börjat jobba med en kommunikationsstrategi för Vätternvårdsförbundet, med hjälp från Länsstyrelsens kommunikationsenhet. Angående en ny grafisk profil ska kontakt tas med kommunikationsenheter på Länsstyrelserna i Örebro och Jönköping.

Beslut:

1. VU beslutar att kansliet ska ta fram förslag på revidering av stadgar inför stämman, med tydliggjorda ändringar.
2. Förslag om att Fiskerättsägarna och Sportfiskarna går med som formella medlemmar ska tas upp på stämman.
3. Kansliet tar nödvändiga kontakter yrkesfiskarna för att klargöra saken så att förslag kan ligga till stämman 2019.
4. Beslut ska fattas på stämman vem som blir avgiftsfri p.g.a. ett "tillräckligt stor arbetsinsats".

91. Ekonomi (JAJ/Friederike)

- Jan-Anders och Friederike gick igenom budgetläge hittills och den kommande budgeten för 2019. Intäkter uppgår till 1 426 748 kr, medan utgifter t o m 13/12 uppgår till 1 07 486 kr. En prognos visar på att samtliga medel kommer gå ut 2018. Administrationsavgifterna kommer bli högre än budgeterat pga av Måns och Friederike går parallell" för säkra överlåtandet av sakkunnig vatten, något som borde ha tagits höjd för i budgetarbetet. Vätternvårdsförbundet har fått ett särskilt bidrag från Länsstyrelsen i Jönköping på 50 000 kr som ska användas bl.a. för att säkerställa kontinuiteten. Inga ändringar än i budgeten för 2019.

Beslut:

Kansliet fortsätter se till att budget är i balans.

92. Samförvaltning Fisk

Anders Lundberg (tf. ordförande i samförvaltningen) redogjorde för samförvaltningen.

- Arbetet pågår att hitta en ny ordförande. På mötet den 1 november gjordes ett grupparbete för att få fram efter vilka kriterier en ordförande för Samförvaltning Fiske Vättern bör ha.
- Lakeprojektet följer projektplanen.
- Hanteringsplan för kräftfiske har fastnat mellan HaV och regeringskansliet.
- Calluna jobbar med ett Leaderprojekt som vänder sig till allmänheten och skolor.
- Samförvaltningen var representerade på temadag besöksnäring med Leader i november.
- Nästa möte: 21 februari 2019 i Jönköping.

Beslut: Kansliet följer skolprojektet och är gärna behjälplig.

B. MILJÖÖVERVAKNING & PROJEKT

93. Miljöövervakning (Friederike)

Särskilda satsningar 2018:

- Påväxtalger. Undersökningsmoment som sker med gles frekvens, ca vart 10:e år. Kansliet har avtalat med Medins om att genomföra provtagning i augusti 2018 och utvärdering våren 2019. Momentet omfattar samtliga fyra vattenförekomster i Vättern. Kostnad ca 95 000 kr (konto 4027).
- Miljögifter fisk: Förbundet fryser röding från Vättern varje år för provbankning (lagring i djupfrys). Vart 6:e år genomförs provtagning för miljögifter t ex PCB, dioxin, DDT. Yrkesfisket är behjälpliga för insamling av fisk. Även andra aktörer såsom SLU, IVL kan vara intresserade av att ta del av dessa rödingprover. Fiskarna har tidigare analyserats av NRM som har skickat vidare till labb, och även är provbanksansvariga. I år måste vi analysera våra prov tillsammans med ett annat nationellt/regionalt delprogram då labben inte längre vill fakturera för enstaka prover. Kansliet jobbar med att lösa det. Beräknas klart under våren 2019. (Konto 4029 och 4017)
- Miljögifter sediment. Under sommarens bottenfaunaprovtagning togs även ytsedimentprover i utsjön på tre stationer i Vättern (söder, mitten och norr). Analyseras på en stor rad ämnen. Momentet utförs vart sjätte år. (konto 4016)
- Satsningar 2019: Delprogrammet Stora Sjöar får varje år ca 200 Kkr för ett gemensamt utvecklingsprojekt. 2017 var det mikroplaster, 2018 en metodjämförelse. För 2019 planerar vi att göra om en undersökning/screening för läkemedelsrester i utsjön, gjordes senast för 8 år sen. Kontakt har tagits med Arbets- och Miljömedicin (AMM) i Linköpings

Universitetssjukhus. Mälarens vattenvårdsförbund tar över projektledningen. Diskussioner kring vilkas substanser ska/bör mätas pågår.

- Vandrararmussla. Informationskampanj med flygblad om vandrararmusslan har genomförts under sommaren tillsammans med Vänerens VVF, Göta kanalbolaget och Motala ströms vattenråd. Material har varit affisch och flyer till båtklubbar och kanalkryssare. Inför 2019 planeras ett miljöövervakningsmoment och generellt infomaterial om främmande arter i Väneren, Vättern och Mälaren.
- Nationellt utförarmöte 10-11/12: På grund av budgetsituationen är det fortfarande mycket som är oklart. StoraSjöar har avtal med HaV till 2019, så vi väntar inga förändringar. SGU jobbar med sitt datavårdskap för miljögifter, mål är ett likadant system som SLU har för t.ex. vattenkemi.

VU noterar informationen

94. Avrapportering projekt (Friederike)

Pågående/ej slutreviderade:

- Utvärdering av nätprovfiske utsjön 2015 (i Lst F:s regi). Totalt omfattar undersökningen 340 tkr varav förbundet bidrar med 50 Kkr (i utvärdering) samt att förbundets anhöll medel från HaV på 100 tkr för genomförande i fält. Uppdraget att redovisa ligger på Länsstyrelsen i Jönköping.
- Mikroplastpartiklar i Vättern: Provtagningar genomförda 2017 i Väneren, Vättern, Hjälmaran och Mälaren. Undersökningarna har budget på 895 kkr (förbundets del 25 kkr). Uppdraget att redovisa ligger på Örebro Universitet och väntas när som helst.
- Nätprovfiske utsjön 2017, SLU ansvarig, totalt 750 Kkr (förbundets har inte avsatt medel men rapportering görs i förbundets Årsskrift samt tillsammans med 2015 års fiske.
- Provfiske rödinglek 2017-19: Lst F ansvarig, totalt 280 Kkr (förbundets del är utvärdering/rapport). Kommer pågå ytterligare 2 år – dvs. 2018-19 och omfattar totalt 66 lokaler (22 inventerade 2017).
- Kunskapsökning om lake: Finansierat av Leader Vättern 2017-2019 (start 2018-01-01) med totalt 428 000 kr. Handlar om utveckla fiske och kunskap om yrkesmässigt fiske efter lake och hanteras inom kansliet (Malin). Vätternvårdsförbundet är projektägare, projektet har 100% finansiering av Leader.

Behov av uppstart/projektering

- Spridningsmodell Vättern: Förstudie genomförd. En del oklarheter kvar och planen oklar. Diskussion om behovet, skillnad på akut- och förberedande planering. Finns behov av omtag i frågan. Se hur Väneren gjort.
- Konsekvensklassificering vägar. Behöver uppdateras. Oklar plan.

Beslut: Projekt där förbundet har satt in medel ska avrapporteras i rapporter. Projekt med behov av uppstart ingår i arbetsprogrammet och kansliet bör verka för att dessa påbörjas.

95. Information: Vätternvårdsförbundets deltagande/utförande i andra sammanhang (Måns)

- Förfrågan från Jönköpings kommun om uppdrag rörande ekosystemtjänster
 - Jönköpings kommun har fått förbundets svar med förslag om utförande av kansliet om ”analys av ekosystemtjänster Vättern”. Tilldelning 200 Kkr. Oklart om kommunens kommentar.
- Vätternvårdsförbundet deltog i Vinnova-ansökan 2019-2021 om rening av PFAS: [Chromafora](#) söker projekt för utveckla destruktion på plats av PFAS-föroreningar. Tyvärr beviljades inte ansökan.

Beslut: Kansliet inväntar kontakt från Jönköpings kommun, till dess vilar EST-projektet.

C. INFO/KOMMUNIKATION/UTBILDNING

96. Mediestrategi (alla)

Aktuella ärenden i medierna under hösten har varit relaterade till Karlsborgs Flygplats (dränering/markavvattning). Diskussionen om och hur förbundet/kansliet bör bemöta yttranden som saknar faktaunderlag. Förbundet ansvarar för miljöövervakningen och ska genom kansliet besvara frågor kring hur Vättern mår, men om det handlar om detaljfrågor (t.ex. dricksvattenkvalitet) bör/kan det även bollas vidare till medlemmar (t.ex. dricksvattenproducent). Kansliet poängterar medlemmars ansvar och roll att agera i frågor/ärenden som rör dem själva. Överens om att till en viss nivå bör vi bemöta men i så stor utsträckning som möjligt borde vi försöka jobba förebyggande istället.

Beslut: VU anser att vi fortsatt aktivt behöver jobba med detta mer förebyggande men även besvara vid behov.

97. Kontakt med politiker runt Vättern (Kjell, Friederike)

Efter styrelsens höstmöte har förbundet bjudit till ett möte med kommunstyrelseordförande från alla 8 Vätternkommuner. Sju kom, och det diskuterades frågor kring Vätterns miljö tillstånd, Vätternvårdsförbundets roll och uppgifter och kommunal samverkan kring sjön. Önskan finns för årliga möten. Kansliet börjar i december med sin ”kommuntorné” för att berätta om Vättern och Vätternvårdsförbundet för kommun-/regionstyrelser och -fullmäktiga. Hittills inplanerad är Jönköping (17/12),

Askersund (8/1) och Habo (31/1). Möten hålls (delvis) tillsammans med Leader Vättern.

Beslut: Kansliet genomför besök hos alla kommunerna runt Vättern.

98. Vätternakvariet (Friederike)

Vätternakvariet och drivande aktör har ställt frågan till Leader Vättern och Vätternvårdsförbundet om möjliga finansieringsmöjligheter framåt. Leader och kansliet har träffats för att diskutera detta närmare, och Leader har även tagit upp det på LAG-möte. Motala kommun bör inbjuda till ett möte om akvariets framtid. Förbundet kan stödja inom ramen för vår verksamhet.

Beslut: Förbundet ser akvariet som en del av informations-spridning runt Vättern. Förbundet bör därför agera stödjande så någon form av center runt sjön kan fortsätta. Förbundet följer utvecklingen.

99. PopScience & Sociala medier (Friederike/Måns)

- Sociala medier

Friederike sammanfattade läget hos våra sociala medier. Fokus ligger på Facebook, där förbundet/vättern.org har snart 100 följare. Vissa tema leder till stor spridning (klimat, fiske) och når då upp till 2000-3000 personer. Twitter och Instagram behöver utvecklas.

- ”Alternativa” trycksaker (bl.a. Anders R.)

Anders Rockler och Roland Arvidsson berättade om en bokidé riktad till barn om Vättern och miljömålen/Agenda2030. Roland Arvidsson har tidigare skrivit böckerna om vandringsvägar i Motala ström. En pedagog är kopplad till deras projekt. Möjlighet att koppla detta till Vätternrundan ska kollas upp. Finansiering kan möjligen göras via Leader Vättern. Förbundets roll är information och faktagranskning.

Andra förslag/ideér: Kortlek med Vätternfakta. Almanacken med bilder från Below blir 2020, ursprungligen planerat 2019.

Beslut: Sociala medier ska tas upp på styrelsemötet. Det är ett bra upplägg med vättern.org tillsammans med Leader och Länsstyrelsens Fiske.

100. Vätterndagen 2019 och andra Stora Sjöar

(Sara/Friederike/Måns)

Nästa omgång för Vätterndagen blir i november 2019. Kansliet har börjat med planeringen, ett lokalförslag är Park i Hjo. Diskussion kring tema – om ett tema behövs överhuvudtaget och vilka ämnen kan vara lämpliga att ta upp. Förslag som diskuterades var nyttjande – där industri, försvaret, kommuner, turismen kan berätta om sina verksamheter och åtgärder, aktuella frågor och aktuell forskning.

Tema mm ska beslutas av styrelsen, kansliet ska förbereda en ”bruttolista” inför styrelsemötet i mars.

Även de andra stora sjöar har liknande dagar med Vänerdagen (årligen) och Mälarseminariet (ny 2019).

Beslut: Förslag på tema och budget ska redovisas på styrelsemötet.

101. Möten/happenings 2019 – att delta på?

Vätternvårdsförbundet brukar delta på 3-4 möten per år för att representera förbundet och träffa intresserade. 2018 var förbundet representerade vid Almnäs Öppen Gård (Hjo), Motala Hamn Dag och Rödingens Dag (Huskvarna). Inför 2019 diskuterades lämpliga möten där förbundet kan delta. Almnäs och Rödingens Dag är fasta, kansliet funderar på Vätternrundan (Motala) och en dag i Askersund.

Beslut: Kansliet tar fram plan på vilka tillställningar förbundet ska representera på..

102. Publiceringar (alla)

Fakta:

- 5:2018 [Rödingöverlevnad](#)
- 6:2018 [Vegetationsundersökning](#)
- 7:2018 [Aspundersökning](#)
- 8: 2018 [Lekfiskräkning våren 2018](#)

Rapporter

- 130: [Fritidsfiske i Vättern. Fördjupad version.](#)

Övrigt

- IVL: Dioxiner i sediment och fisk från Vänern och Vättern [IVL B2310 Dioxin Vänern och Vättern](#)
- Examensarbete Malin Bergman (ÖrU) [Trophic transfer of PFASs by glacial relicts in Lake Vättern](#)

D. VATTENRÅD

103. Vattenråd (Måns/Friederike)

- Vattenmyndigheten: För 2018 har förbundet anhållit stöd för driva vattenråd på 75 Kkr från Vattenmyndigheten Södra Östersjön. Bidraget fördelades enligt följande:
 - Vätternvårdsförbundet använder 50% av årligt bidrag (dvs 37 500 kr) till utgifter kopplade till den ökade uppgiften samt till drift av hemsidor för SRK Södra & Norra Vätterns recipientkontroll. Arbetet har inneburit något högre kostnader för 2017 än beräknat och faktureras 2018 av resultatredovisningsprogram. Beräknad ökad utgift ca 15 000 kr som bör regleras i budgeten alternativt framåt på kontot ”Vattenråd” (4801).
 - Motala akvarium. Ansökt och erhållit 5 000kr

- Vättern Fritidsfiske-och Fiskevårdsförening: ansökt och erhållit: 5 000kr
- Visingsörådet ansökt och erhållit: 5 000kr
- Östra Vätterbranter ansökt och erhållit: 15 000kr
- Reserverat till oförutsedda utgifter: 7 5000 kr (åtgär för förbundets egna/SRK's ökade utgifter)
- Lst F: förnyad ansökan för bidrag till vattenråd om 50 000 kr 2018, beviljades. Ämnat för förbundets verksamhet.
- Förbundet har erhållit extra tilldelning från Vattenmyndigheten (2017) på 25 000 kr som är avsedda till Vikens Vattenråd. Främst avsedda för uppstart av deras kansli. Bidraget har ännu inte rekvirerats av Vikens vattenråd.
- Vattenråd som remissinstans: Sommen-Svartåns Vattenråd förbereder en skrivelse till Vattenmyndigheten angående vattenrådets roll som remissinstans. Anledning är Länsstyrelsens redogörelse för samråd i Norra-Kärr-ärendet där vattenrådets yttranden inte redovisades närmare.
- Information från skjutfältsmöte Karlsborg 15/11-2018: Under 2018 var det få flygningar på grund av begränsad tillstånd. Skjuter ungefär samma antal dagar fast mer skott. Tillståndsansökan för Kråks skjutfält förbereds under 2019. Minnesanteckningar finns hos kansliet.

Beslut: VU noterar informationen om vattenrådsbidrag, beslut har tagits tidigare. Sommen-Svartåns vattenråd bör skicka en draft av skrivelsen till kansliet.

104. Yttrande/Remisser (Friederike)

- **Ut**
 - Försvarsinspektören Miljö och Hälsa: Bankantsdränering Karlsborgs Flygplats [HÄR](#)
 - Svar på brev privatperson
- **In**
 - -
- **Pågående ärenden m**
 -

105. Kalender (alla)

- 14/11-2018 Uppföljarmöte Bevarandeplan med länen
- 20-21/11-2018 Vattendagarna i Stockholm ([här](#))
- 10-11/12-2018 Nationella utföraremöte

106. Övrigt (alla)

- -

107. **Mötet avslutas** (Kjell)